

Τι Είναι ο Άνθρωπος;

Διάλεξη 4

Η Διαθήκη της Χάρης

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

“Η Διαθήκη της Χάρης” η διαθηκική σχέση που όρισε ο Θεός με την ανθρωπότητα μετά την πτώση μας στην αμαρτία προσφέροντας συγχώρεση και λύτρωση μέσω του ελέους του Θεού εν Χριστώ.

II.ΠΡΟΑΙΩΝΙΟ ΣΧΕΔΙΟ

Προαιώνιο σχέδιο (ή «αιώνιο διάταγμα») – το αιώνιο σχέδιο του Θεού για την ιστορία

Πριν δημιουργήσει τον κόσμο, ο Θεός:

- οτι η ανθρωπότητα θα υπέκυπτε στην αμαρτία
- το σχέδιο αυτό απαιτούσε τη συμμετοχή και των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας σε διαφορετικές πτυχές της σωτηρίας μας
- σχεδίασε να λυτρώσει τους αμαρτωλούς μέσω του θανάτου του Χριστού για χάρη μας

A.ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ

Το σχέδιο του Θεού να λυτρώσει τους ανθρώπους από τη διαφθορά και τις επιπτώσεις της αμαρτίας καταστρώθηκε πριν δημιουργήσει το σύμπαν (Εφεσίους 1:3-4, 3:11·2 Θεσσαλονικείς 2:13·2 Τιμόθεο 1:9-10).

...ο Θεός, ο Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού... Μας διάλεξε πριν θεμελιώσει τον κόσμο, να γίνουμε δικοί του δια του Χριστού, αψεγάδιαστοι στην τελική του κρίση (Προς Εφεσίους 1:3-4).

Δια του Χριστού αποκτήσαμε μερίδιο στην κληρονομία του Θεού, γιατί αυτό ήταν απαρχής το σχέδιό του, σύμφωνα με το οποίο πραγματοποιήσε το θέλημά του (Προς Εφεσίους 1:11).

Το προαιώνιο λυτρωτικό σχέδιο του Θεού που είχε προκαθοριστεί (ελληνικά, “προορίζω”), ή αποφασιστεί πριν ξεκινήσει ο κόσμος (Ρωμαίους 8:29-30· Εφεσίους 1:5, 11).

Β.ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Το προαιώνιο σχέδιο του Θεού προϋποθέτει το έργο και των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας:

- Ο Πατέρας – ξεκίνησε το σχέδιο αυτό εξαιτίας της επιθυμίας του να λυτρώσει τους ανθρώπους από την κατάρα της αμαρτίας (Εφεσίους 3:10-11).
- Ο Υιός – συμφώνησε να προσθέσει την ανθρώπινη φύση στην τέλεια θεία του φύση, ώστε να μπορέσει να πεθάνει στη θέση των αμαρτωλών ως τέλειος άνθρωπος (Β' Τιμόθεο 1:9).
- Το Άγιο Πνεύμα – συμφώνησε να βοηθήσει και να ενδυναμώσει το έργο του Υιού και να εφαρμόσει τη σωτηρία σε εκείνους που θα λύτρωνε ο Υιός με τη μετάνοια και την πίστη τους (Β' Θεσσαλονικείς 2:13).

... φανερώνεται... η πολύπλευρη σοφία του Θεού, σύμφωνα με το προαιώνιο σχέδιό του, που πραγματοποιήθηκε με τον Ιησού Χριστό, τον Κύριό μας (Προς Εφεσίους 3:10-11).

Εμείς, αδερφοί, οφείλουμε να ευχαριστούμε το Θεό πάντοτε για σας που σας αγαπάει ο Κύριος (εννοεί τον Ιησού Χριστό). Γιατί εσείς ανήκετε σ' αυτούς που κάλεσε αρχικά στη σωτηρία του με τον αγιασμό που ενεργεί το Άγιο Πνεύμα και με την πίστη σας στην αλήθεια (Β' Προς Θεσσαλονικείς 2:13).

Γ.ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ

Η διαθήκη της χάρης εκπληρώνει ένα μέρος του αιώνιου σχεδίου του Θεού για την ιστορία:

- Ο Πατέρας εκπλήρωσε το αιώνιο σχέδιο του στη διαθήκη της χάριτος:

- στέλνοντας τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα να κάνουν το μέρος τους
- ορίζοντας τον ρόλο του Μεσσία στον Θεό Υιό (Πράξεις 2:36, Κατά Ιωάννην 5:36, 6:38)
- δίνοντας στον Υιό το Άγιο Πνεύμα χωρίς περιορισμούς (Ιωάννης 3:34)
- προετοιμάζοντας την τέλεια ανθρώπινη φύση του Υιού

...αυτόν τον Ιησού, που εσείς τον σταυρώσατε, ο Θεός τον ανέδειξε Κύριο και Μεσσία! (Πράξεις Αποστόλων 2:36).

...γιατί τα έργα που μου ανέθεσε ο Πατέρας να τελειώσω, αυτά τα έργα που επιτελώ, μαρτυρούν για μένα πως είμαι σταλμένος από τον Πατέρα (Κατά Ιωάννην 5:36).

γιατί εγώ κατέβηκα από τον ουρανό για να κάνω όχι αυτό που θέλω εγώ, αλλά αυτό που θέλει εκείνος που μ' ἔστειλε (Κατά Ιωάννην 6:38).

- Ο Υιός εκπλήρωσε το αιώνια σχέδιο του να λυτρώσει την ανθρωπότητα:
 - καλύπτοντας τη θεϊκή του δόξα
 - προσθέτοντας μια πλήρως ανθρώπινη φύση στην πλήρως θεϊκή φύση του
 - ζώντας μια τέλεια ζωή
 - πεθαίνοντας στον σταυρό ως η εξιλαστήρια θυσία (Φιλιππησίους 2:5-8 · Εβραίους 2:13-17)

...ο Ιησούς Χριστός, ο οποίος, αν και ήταν Θεός, δε θεώρησε την ισότητά του με το Θεό αποτέλεσμα αρπαγής, αλλά τα απαρνήθηκε όλα, και πήρε μορφή δούλου· έγινε άνθρωπος· και όντας πραγματικός άνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικά υπακούοντας μέχρι θανάτου, και μάλιστα θανάτου σταυρικού (Προς Φιλιππησίους 2:5-8).

Και [ο Ιησούς] συνεχίζει: Να, εγώ και τα παιδιά που μου 'δωσε ο Θεός. Επειδή λοιπόν τα παιδιά αυτά ήταν άνθρωποι, έγινε κι ο Ιησούς άνθρωπος, για να... συγχωρηθούν [με τον θάνατό του] οι αμαρτίες του λαού (Προς Εβραίους 2:13-17).

- Το Άγιο Πνεύμα εκτελεί το μέρος του στο προαιώνιο σχέδιο του Θεού:
 - ενδυναμώνοντας την ενσάρκωση του Υιού και του επακόλουθου έργου (Ματθαίος 1:20 · Λουκάς 1:34-35)
 - ενισχύοντας τον Χριστό στον σταυρικό θάνατο (Εβραίους 9:14) και την ανάστασή του (Ρωμαίους 8:11)
 - αναζωογονώντας το πνεύμα μας (Ιωάννης 3:5-8 · Τίτος 3:5-7)
 - δίνοντας μας τη δύναμη να αντισταθούμε στην αμαρτία (Ρωμαίους 7:6)
 - δίνοντάς μας πνευματικά χαρίσματα (Α' Κορινθίους 12:11)
 - διασφαλίζοντας την σωτηρίας μας (Εφεσίους 1:13-14)

III.ΠΡΟΝΟΙΑ

«Πρόνοια» - η προστασία και η διαχείριση της δημιουργίας από τον Θεό μες στην ιστορία.

A.ΑΜΑΡΤΙΑ

Η διαθήκη της χάρης ήταν αναγκαία ώστε να αποκατασταθεί η δυνατότητα της ανθρωπότητας να εκπληρώσει την πολιτισμική εντολή.

- Η διαφθορά μάς έκανε να μην μπορούμε να κάνουμε το θέλημα του Θεού, και μερικές φορές να μην θέλουμε να το κάνουμε.
- Η αποξένωσή μας μας κράτησε μακριά από την παρουσία του και δεν μας επέτρεψε να συνεργαστούμε σωστά με τους άλλους ανθρώπους ώστε να χτίσουμε έναν πολιτισμό κατά το θέλημα του Θεού σε όλο τον κόσμο.
- Ο θάνατος μας κράτησε μακριά από την απόλαυση των ευλογιών της βασιλείας του.

Ο Θεός δεν αρνήθηκε την κρίση της διαθήκης του, αλλά την περιόρισε και πρόσφερε τη λύτρωση στην ανθρωπότητα.

Protoevangelium / Πρωτοευαγγέλιο – «πρώτο ευαγγέλιο»; Η υπόσχεση του Θεού ότι ένας άνθρωπος θα συνέτριβε το αμαρτωλό βασίλειο του σατανά. (Γένεση 3:15).

Έχθρα θα βάλω ανάμεσα σ' εσένα και στη γυναίκα, κι ανάμεσα στο σπέρμα σου και στο σπέρμα της. Εκείνος θα σου συντρίψει το κεφάλι κι εσύ θα του πληγώσεις τη φτέρνα (Γένεση 3:15).

Η πρώτη διαθήκη του Θεού με την ανθρωπότητα αποκαλείται "διαθήκη των έργων" γιατί ήταν εντελώς εξαρτημένη από τα έργα μας.

Η διαθήκη της χάρης εξαρτάται από τα έργα του Ιησού για την εκπλήρωση των όρων της διαθήκης για εμάς.

Η διαθήκη της χάριτος είναι μια επέκταση και συνέχεια της διαθήκης των έργων.

Β. ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

Ο Θεός ο Υιός ένωσε την διαθήκη της χάριτος ως διαμεσολαβητής της.

- Μεσολαβεί για τους ανθρώπους της διαθήκης του Θεού.
- Συμφιλιώνει με τον Θεό παιρνοντας πάνω του την τιμωρία των αμαρτιών μας.
- Διατηρεί την ακεραιότητα της διαθήκης, αλλά και τη ζωή των ανθρώπων της διαθήκης, υποφέροντας τις κατάρες της διαθήκης και κερδίζοντας τις ευλογίες της διαθήκης.

Η διαμεσολάβηση του Υιού παρείχε συγχώρεση και σωτηρία στους πιστούς της Παλαιάς Διαθήκης με βάση το αναμενόμενο μελλοντικό του έργο ως σωτήρας.

Όλοι οι ιερείς λειτουργούν καθημερινά και προσφέρουν πολλές φορές τις ίδιες θυσίες, που όμως ποτέ δεν μπορούν να εξαλείψουν αμαρτίες (Προς Εβραίους 10:11).

Αυτά ήταν απλώς σκιά της πραγματικότητας που επρόκειτο να έρθει, και η πραγματικότητα αυτή είναι τώρα ο Χριστός (Προς Κολοσσαίς 2:17).

Ο Παύλος αντιπαρέβαλε τον ρόλο του Αδάμ στη διαθήκη των έργων με τον ρόλο του Υιού στη διαθήκη της χάριτος:

- Ο Αδάμ και ο Ιησούς είχαν παρόμοιους ρόλους στη διαθήκη (Ρωμαίους 5:14).
- Ο Αδάμ και ο Ιησούς είχαν παράλληλη αλλά αντίθετη ιστορία ως αρχηγοί και γενάρχες αντιπρόσωποί μας στη διαθήκη (Ρωμαίους 5:15-19).
 - Στον Αδάμ, η ανθρωπότητα φορτώθηκε μόνο καταδίκη.
 - Το λυτρωτικό έργο του Ιησού μάς έσωσε επειδή η διαθήκη της χάρης τώρα πια μας παρέχει έναν δρόμο ελέους και έναν τρόπο συγχώρεσης.

Ο Αδάμ ήταν προτύπωση του μελλοντικού γενάρχη (Προς Ρωμαίους 5:14).

...η παράβαση ενός ανθρώπου είχε σαν συνέπεια το θάνατο όλων... η απόφαση για το ένα παράπτωμα ήταν καταδικαστική... Ήταν αρκετό, λοιπόν, το παράπτωμα ενός ανθρώπου, για να κυριαρχήσει ο θάνατος σ' όλον τον κόσμο, εξαιτίας του ενός ανθρώπου... το ένα παράπτωμα έγινε αιτία καταδίκης όλων των ανθρώπων... Κι όπως η παρακοή του ενός ανθρώπου έκανε όλη την ανθρωπότητα αμαρτωλή (Προς Ρωμαίους 5:15-19).

...η χάρη που μας δώρισε ο Ιησούς Χριστός – η πλούσια δωρεά της χάρης που έφερε στον κόσμο ο ένας άνθρωπος – πλημμύρισε όλη την ανθρωπότητα... η χαριστική πράξη για τα πολλά παραπτώματα οδήγησε στην αθώαση... ο ένας Ιησούς Χριστός Θα γίνει η αιτία να κυριαρχήσουν μέσα στην αληθινή ζωή όσοι αποδέχονται την άφθονη χάρη του Θεού και τη δωρεά της λυτρώσεως... το σωτήριο έργο έγινε αιτία σωτηρίας και ζωής για όλους τους ανθρώπους... έτσι και με την υπακοή του ενός Θα αναγνωριστούν όλοι δίκαιοι από το Θεό (Προς Ρωμαίους 5:15-19).

Η λύτρωση είναι δυνατή στο πλαίσιο της διαθήκης της χάρης επειδή ο Ιησούς δεν είναι μόνο ο αντιπρόσωπός μας· είναι ο διαμεσολαβητής μας(Εβραίους 9:15· 1 Τιμόθεο 2:5-6).

Γι' αυτόν το λόγο ο Χριστός είναι μεσίτης μιας νέας διαθήκης, σύμφωνα με την οποία όσοι έχουν κληθεί να μετάσχουν στην αιώνια κληρονομιά θα πάρουν το μερίδιο που τους υποσχέθηκε. Αυτό μπορεί να γίνει, επειδή ο Χριστός πέθανε για μας, κι ο θάνατός του μας απάλλαξε από τις παραβάσεις, που είχαν τελεσθεί την εποχή της πρώτης διαθήκης (Προς Εβραίους 9:15).

Γιατί ένας είναι... ο μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων, ο άνθρωπος Ιησούς Χριστός, που πρόσφερε τη ζωή του λύτρο για χάρη όλων (Α' Προς Τιμόθεον 2:5-6).

IV. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τρία στοιχεία κοινά στις αρχαίες συνθήκες της Εγγύς Ανατολής:

- Την ευεργεσία
- Την πιστότητα
- Τις επιπτώσεις

Η διαθήκη των έργων βασιζόταν στα εξής:

- Θεία ευεργεσία – Ο Θεός δημιούργησε τους πρώτους μας προγόνους, τους ανέθεσε να διαχειριστούν τη δημιουργία του και τους παρείχε φαγητό και καταφύγιο.
- Ανθρώπινη πίστη – Θεός περίμενε από τον Αδάμ και την Εύα να τον υπηρετούν στον Κήπο της Εδέμ, και ύστερα να διευρύνουν τα σύνορα της βασιλείας του ώστε να γεμίσουν τη γη με τις εικόνες του, τους απογόνους τους.
- Οι επιπτώσεις - η ευλογία μιας καλύτερης ζωής εάν ο Αδάμ και η Εύα υπάκουγαν στη διαθήκη και η κατάρα του θανάτου και της καταδίκης εάν δεν υπάγουαν.

Η διαθήκη της χάριτος διατηρεί αυτά τα χαρακτηριστικά αλλά τα διευρύνει για να εξηγήσει την αμαρτωλή φύση της ανθρωπότητας και τη διαμεσολάβηση του Χριστού.

A.ΘΕΙΑ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑ

Η καλοσύνη του Θεού στη διαθήκη της χάριτος:

- επέτρεψε στην ανθρωπότητα να συνεχίσει να ζει
- επέτρεψε στην ανθρωπότητα να συνεχίσουμε να αυξανόμαστε και να γεμίζουμε τη γη
- επέτρεψε να παράγει τρόφιμα να συνεχίσουμε να καλλιεργούμε τη γη και να παράγουμε τροφή
- υποσχέθηκε να στείλει έναν λυτρωτή για να αντιστρέψει την κατάρα της αμαρτίας
 - Ο υποσχόμενος λυτρωτής ήταν τελικά ο ίδιος ο Θεός Υιός.
 - Ο Ιησούς ήταν ο διαμεσολαβητής ο «εγγυητής» για τη διαθήκη της χάριτος.
 - Το Άγιο Πνεύμα μας φέρνει στην πίστη ώστε να λυτρωθούμε (Α' Κορινθίους 2:12-14).

'Εχθρα θα βάλω ανάμεσα σ' εσένα και στη γυναικα, κι ανάμεσα στο σπέρμα σου και στο σπέρμα της. Εκείνος θα σου συντρίψει το κεφάλι κι εσύ θα του πληγώσεις τη φτέρνα (Γένεση 3:15).

Κι εμείς... λάβαμε... το Πνεύμα που στέλνει ο Θεός, για να μπορούμε να μάθουμε αυτά που ο ίδιος ετοίμασε για χάρη μας... Όποιος όμως δεν έχει το Πνεύμα, δεν παραδέχεται τα δώρα που φανερώνει το Πνεύμα του Θεού, αφού για κείνον όλα αυτά είναι μωρία. Και δεν μπορεί να τα καταλάβει, γιατί αυτά τα πράγματα μόνο με τη βοήθεια του Πνεύματος κατανοούνται (Α' Προς Κορινθίους 2:12-14).

Οι θεολογικές παραδόσεις δεν συμφωνούν πάντα στον τρόπο που δρα το Άγιο Πνεύμα για να μας φέρει στην πίστη:

- Πρώτη άποψη: οι άνθρωποι έχουν τη φυσική ικανότητα να επιλέξουν είτε τον δρόμο της σωτηρίας είτε τον δρόμο της καταστροφής - το θείο έργο του Αγίου Πνεύματος εστιάζει στο να έρθουμε αντιμέτωποι με το ευαγγέλιο.
- Δεύτερη άποψη: Οι αμαρτωλοί άνθρωποι δεν έχουν τη φυσική ικανότητα να ανταποκριθούν θετικά στο ευαγγέλιο — το Άγιο Πνεύμα προσφέρει προληπτική χάρη, δηλαδή χάρη που έρχεται πριν την πίστη, που μας επιτρέπει να επιλέξουμε τον δρόμο της σωτηρίας.
- Τρίτη άποψη : Τα ανθρώπινα όντα στερούνται τη φυσική ικανότητα να επιλέγουν τη ζωή — το Άγιο Πνεύμα παρέχει χάρη στην οποία δεν μπορούν να αντισταθούν όσοι έχουν επιλεχθεί από αυτόν για να σωθούν. Για αυτό, αυτού του είδους η χάρη λέγεται ακαταμάχητη.

Β.ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ

Η διαθήκη της χάρης απαιτεί την απόλυτη υπακοή στον Θεό.

Στη διαθήκη των έργων, οι απαιτήσεις της ανθρώπινης πιστότητας έπρεπε να εκπληρωθούν δύο φορές:

- από τον Αδάμ, ως αντιπρόσωπό μας στη διαθήκη αυτή
- την προσωπική μας πιστότητα

Στη διαθήκη της χάρης:

- Ως αντιπροσωπευτικός αρχηγός, ο Χριστός εκπλήρωσε τις απαιτήσεις τής συλλογικής ανθρώπινης πιστότητας.
- Ως διαμεσολαβητής μας, ο Χριστός εκπλήρωσε τις απαιτήσεις για την προσωπική μας πιστότητα.

Οι ευαγγελικοί, συμφωνούν ότι το μόνο που πρέπει να κάνουμε για να σωθούμε είναι να έχουμε πίστη στον Θεό (Πράξεις 16:30-31).

‘Υστερα [ο δεσμοφύλακας] τους ἔβγαλε ἐξω και τους ρώτησε: «Κύριοι, τι πρέπει να κάνω για να σωθώ;» Αυτοί του είπαν: «Πίστεψε στον Κύριο Ιησού Χριστό, και θα σωθείς κι εσύ και το σπίτι σου» (Πράξεις Αποστόλων 16:30-31).

Ακόμη και από τους αληθινούς πιστούς απαιτείται να ενεργούν με αγάπη και ειλικρινή πιστότητα στον Θεό (Ιωάννης 14:15 · Ιάκωβος 2:22-25 · Αποκάλυψη 14:12).

Αν με αγαπάτε, τηρήστε τις εντολές μου (Κατά Ιωάννην 14:15).

Οι πράξεις μας, όμως, έχουν ακόμη διαθηκικές επιπτώσεις για αυτὸν τον κόσμο και για τον επόμενο (Εβραίους 12:5-11 · Ματθαίος 6:20 · Μάρκος 10:21 · Λουκάς 12:33-34).

Γ.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η διαθήκη της χάρης συμπεριλαμβάνει και επεκτείνεται σε όλες τις επιπτώσεις της διαθήκης των έργων:

- ο θάνατος εξακολουθεί να είναι το συλλογικό αποτέλεσμα της αμαρτίας του Αδάμ, (Ρωμαίους 5:12-14)
- πρέπει να υποφέρουμε τις συνέπειες των προσωπικών μας αμαρτιών
- οι κατάρες της απιστίας στη διαθήκη αυξήθηκαν τώρα που ήρθε ο Χριστός (Εβραίους 10:28-29)

Αν κανείς παραβεί το Μωσαϊκό νόμο θανατώνεται χωρίς ἔλεος, ἀμα καταθέσουν δυο ἡ τρεις μάρτυρες. Σκεφτείτε πόσο αυστηρότερη τιμωρία αξίζει εκείνος που εξευτέλισε τον Υἱό του Θεού, που θεώρησε χωρίς αξία το αἷμα της νέας διαθήκης με το οποίο εξαγνίστηκε, και που εξύβρισε το Άγιο Πνεύμα το οποίο του δώρισε τη χάρη (Προς Εβραίους 10:28-29).

Οι ευλογίες της πιστότητας στη διαθήκη των έργων συμπεριλήφθηκαν και επεκτάθηκαν στη διαθήκη της χάρης:

- αιώνια φυσικής και πνευματικής ζωής
- αφαιρέθηκε η πιθανότητα αμαρτίας και οι συνέπειές της
- ενότητα με τον Χριστό

- ελευθερία από τις κατάρες της διαθήκης μέσω του έργου του Ιησού

Η λύτρωση στη διαθήκη της χάρης είναι πολύ καλύτερη από την αρχική κατάσταση της ανθρωπότητας με αποτέλεσμα να θεωρείται ότι τελικά είναι καλύτερο που αμάρτησε ο Αδάμ.

V.ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Τη διαθήκη της χάρης τη διαχειρίστηκαν διάφοροι αντιπρόσωποί της:

- Αδάμ
- Νώε
- Αβραάμ
- Μωυσής
- Δαβίδ
- Ιησούς

A.ΑΔΑΜ

Η διαθήκη της χάρης καθιερώθηκε με τον Αδάμ αμέσως μετά την πτώση του στην αμαρτία (Γένεση 3:15).

Η «Αδαμική εποχή» παρείχε στους ανθρώπους την άμεση ευκαιρία να συμφιλιώσουν τις σχέσεις τους με τον Θεό (Γένεση 4:25-26).

Ο Αδά� συνευρέθηκε πάλι με τη γυναίκα του κι εκείνη γέννησε γιο... Και τον ονόμασε Σηθ. Ο Σηθ απέκτησε κι εκείνος γιο και τον ονόμασε Ενώς. Τότε ήταν που οι άνθρωποι άρχισαν να προσεύχονται στο Θεό ονομάζοντάς τον «Κύριο» (Γένεση 4:25-26).

B.ΝΩΕ

Η διαθήκη που επιβεβαιώθηκε με τον Νώε μετά τον κατακλυσμό ενσωμάτωσε ρητά όλους τους όρους της προηγούμενης Αδαμικής διαθήκης. (Γένεση 6:18, 8:21–9:17).

Μ' εσένα όμως θα συνάψω τη διαθήκη μου (Γένεση 6:18).

Η εποχή της διαθήκης με τον Νώε επέκτεινε τις ευλογίες της διαθήκης προσθέτοντας την υπόσχεση του Θεού να μην καταστρέψει ποτέ τη γη με κατακλυσμό.

Ο Θεός επανεπιβεβαίωσε επίσης τους στόχους της βασιλείας του για την ανθρωπότητα δίνοντας στον Νώε και την οικογένειά του την ίδια εντολή που είχε δώσει στον Αδάμ και την Εύα (Γένεση 9:1).

Να κάνετε πολλά παιδιά, ώστε οι απόγονοί σας να εξαπλωθούν πάνω στη γη (Γένεση 9:1).

Γ.ΑΒΡΑΑΜ

Η Αβρααμική εποχής της διαθήκης συμπεριελάμβανε τους προηγούμενους όρους και πρόσθεσε την υπόσχεση του Θεού να μετατρέψει τους απογόνους του Αβραάμ σε ένα ισχυρό έθνος και να ευλογήσει όλα τα έθνη μέσω αυτών (Γένεση 15:1-21, 17:1-21).

Στην Αβρααμική εποχή, το έθνος του Ισραήλ επιφορτίστηκε με την επέκταση της βασιλείας του Θεού σε ολόκληρη τη γη (Ρωμαίους 4:13).

Ο Θεός έδωσε στον Αβραάμ την υπόσχεση πως αυτός κι οι απόγονοί του θα κληρονομούσαν τον κόσμο (Προς Ρωμαίους 4:13).

Δ.ΜΩΥΣΗΣ

Με την Μωσαϊκή διαθήκη (Έξοδος 19-24), ο Θεός:

- επιβεβαίωσε τις υποσχέσεις του στον Αβραάμ (Δευτερονόμιο 4:31, 7:8-13)
- παρείχε οργανωτική δομή για το έθνος του Ισραήλ
- έδωσε στο Ισραήλ την πρώτη κωδικοποιημένη εκδοχή του νόμου
- ανακατεύθυνε τον Ισραήλ για να επεκτείνει την βασιλεία του σε όλο τον κόσμο (Δευτερονόμιο 28:1)

Αν υπακούτε πραγματικά στα λόγια του Κυρίου, του Θεού σας, και προσέχετε να εφαρμόζετε όλες τις εντολές του, που εγώ σας δίνω σήμερα, ο Κύριος, ο Θεός σας θα σας κάνει το πρώτο απ' όλα τα έθνη της γης (Δευτερονόμιο 28:1).

Ο Ισραήλ έπρεπε να φέρει τη λύτρωση σε όλα τα έθνη μέσω του μηνύματος της αλήθειας του Θεού.

Δ.ΔΑΒΙΔ

Η Δαβίδική διαθήκη (Β' Σαμουήλ 7 · Ψαλμοί 89, 132), ο Θεός:

- επιβεβαίωσε τη Μωσαϊκή διαθήκη
- αποκάλυψε ότι οι μεγαλύτερες ευλογίες της διαθήκης θα εκπληρώνονταν υπό τη βασιλεία του Δαβίδ και των διαδόχων της δυναστείας του (Ψαλμός 89:3-4)

Έκανα συμφωνία με τον εκλεκτό μου και στο Δαβίδ το δούλο μου ορκίστηκα: Για πάντα θα στεριώσω τους απογόνους σου · το θρόνο σου θα τον στηρίζω από γενιά σ' άλλη γενιά (Ψαλμός 89:3-4).

Ε.ΙΗΣΟΥΣ

Η διοίκηση του Ιησού αναφέρεται χαρακτηριστικά ως η «νέα διαθήκη» (Ιερεμίας 31:31 · Εβραίους 8:8).

Στη νέα διαθήκη, ο Θεός θα καθιέρωνε κάποτε μια αιώνια διαθήκη στην οποία οι άνθρωποι του θα λάμβαναν όλες τις ευλογίες της διαθήκης του.

Αυτό το ποτήρι είναι η νέα διαθήκη, που επισφραγίζεται με το αίμα μου το οποίο χύνεται για χάρη σας (Κατά Λουκάν 22:20).

Η λέξη για το επίθετο “νέος” στη φράση “νέα διαθήκη” μπορεί να μεταφραστεί «ανανεωμένη» — ο Θεός ανανεώνει ή επιβεβαιώνει τη διαθήκη του με τον λαό του μέσω μιας νέας διοίκησης διαθήκης.

Η ανανεωμένη φύση αυτής της διαχείρισης της διαθήκης είναι εμφανής σε όλο το βιβλίο της Προς Εβραίους:

- συγκρίνει την παλιά Μωσαϊκή εποχή της διαθήκης τής χάρος με τη νέα και τελική εποχή με τον Χριστό. (Εβραίους 5:7)
- δείχνει ότι η νέα διαθήκη θα είναι ανώτερη από την παλιά καθώς ανανεώνει και αποκαθιστά τις ευλογίες Μωσαϊκής εποχής της διαθήκης. (Εβραίους 8· Ιερεμίας 31)
- Η “νέα” εποχή της διαθήκης πληρώνει το παλιό χρέος της αμαρτίας και εκπληρώνει τις παλιές υποσχέσεις της κληρονομιάς μέσω του διαμεσολαβητή της διαθήκης (Εβραίους 9:15).

Γ' αυτόν το λόγο ο Χριστός είναι μεσίτης μιας νέας διαθήκης, σύμφωνα με την οποία όσοι έχουν κληθεί να μετάσχουν στην αιώνια κληρονομιά θα πάρουν το μερίδιο που τους υποσχέθηκε. Αυτό μπορεί να γίνει, επειδή ο Χριστός πέθανε για μας, κι ο θάνατός του μας απάλλαξε από τις παραβάσεις, που είχαν τελεσθεί την εποχή της πρώτης διαθήκης (Προς Εβραίους 9:15).

Στη νέα εποχή, ο διαμεσολαβητής (ο Ιησούς) εκπληρώνει τελικά τους όρους της διαθήκης για λογαριασμό του λαού του:

- υπέστη την Αβρααμική περιτομή (Λουκάς 2:21)
- επικύρωσε και τήρησε τον Μωσαϊκό Νόμο (Ματθαίος 5:17-19 · Λουκάς 24:44 · Ρωμαίους 8:4)
- κληρονόμησε το Δαβίδικό ρόλο του Μεσσία (Ματθαίος 1:1-25)

Τηρώντας όλους αυτούς τους όρους της διαθήκης, ο Ιησούς κληρονόμησε όλες τις ευλογίες της πιστότητας στη διαθήκη του Θεού (Ρωμαίους 4:3-25 · Γαλάτες 3:14-16).

Ο Χριστός μας ἔδωσε το Ἅγιο Πνεύμα ως εγγύηση της μέλλουσας κληρονομιάς μας, και όταν ο Ιησούς επιστρέψει, θα μοιραστεί όλες τις ευλογίες του μαζί μας στην επίγεια βασιλεία του Θεού. (Εφεσίους 1:13-14).

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

1. Πότε έφτιαξε ο Θεός το σχέδιό του για να λυτρώσει τους ανθρώπους από τη διαφθορά και τις συνέπειες της αμαρτίας τους; Χρησιμοποιήστε συγκεκριμένες αναφορές από την Αγία Γραφή για να υποστηρίξετε την απάντησή σας.
2. Τι ρόλο ανέλαβε κάθε μέλος της Τριάδας στο προαιώνιο σχέδιο του Θεού;
3. Ποια είναι η διαθήκη της χάρης; Πώς η διαθήκη της χάρης εκπληρώνει μέρος του σχεδίου του Θεού για το τι θα συμβεί στην ιστορία;
4. Πώς η ανθρώπινη αμαρτία καθιστά απαραίτητη τη διαθήκη της χάρης; Με ποιους τρόπους διαφέρει η διαθήκη της χάρης από τη διαθήκη των έργων;

5. Πώς ενεργεί ο Χριστός ως διαμεσολαβητής μας στη διαθήκη της χάρης; Πότε άρχισε να μεσολαβεί στη διαθήκη της χάρης; Γιατί είναι απαραίτητη η διαμεσολάβησή του για τη λύτρωσή μας;
 6. Περιγράψτε, με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες, την καλοσύνη του Θεού προς τους ανθρώπους στη διαθήκη της χάρης.
 7. Παρόλο που ο Ιησούς έχει εκπληρώσει τις απαιτήσεις της πιστότητας στη διαθήκη της χάρης, και το μόνο πράγμα που πρέπει οπωσδήποτε να κάνουμε για να σωθούμε είναι να έχουμε σωτήρια πίστη στον Θεό, εξηγήστε πώς οι πράξεις μας εξακολουθούν να έχουν διαθηκικές συνέπειες για αυτόν τον κόσμο και τον επόμενο. Χρησιμοποιήστε συγκεκριμένες αναφορές από την Αγία Γραφή για να υποστηρίξετε την απάντησή σας.
 8. Περιγράψτε πώς η διαθήκη της χάρης περιλαμβάνει και επεκτείνεται σε όλες τις συνέπειες της διαθήκης, τόσο στις κατάρες όσο και στις ευλογίες, της διαθήκης των έργων.
 9. Καταγράψτε τις ιστορικές διοικήσεις της διαθήκης της χάρης και τους αντιπροσώπους της διαθήκης τους από τον Αδάμ έως τον Ιησού. Ξεκινώντας με την Αδαμική διαθήκη, περιγράψτε τους στόχους κάθε διαδοχικής διοίκησης.
10. Πώς γνωρίζουμε ότι, στη νέα διαθήκη, ο Θεός ανανεώνει ή επιβεβαιάνει τη διαθήκη του με τον λαό του και δεν εγκαταλείπει τη διαθήκη που έχει ορκιστεί να τηρήσει;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ο Θεός γνώριζε πριν δημιουργήσει τον κόσμο ότι η ανθρωπότητα θα έπεφτε στην αμαρτία και δημιούργησε ένα σχέδιο για τη λύτρωσή της. Γιατί πιστεύετε ότι αυτό το σχέδιο δίνει στον Θεό μεγαλύτερη δόξα από ό,τι αν είχε απλώς δημιουργήσει ανθρώπους χωρίς την ικανότητα να τον παρακούσουν;

Η Γραφή μας λέει ότι ο Θεός μας επέλεξε για να μας σώσει από την αρχή. Θα έπρεπε αυτό να καταδικάσει τους πιστούς να ζουν με έναν συγκεκριμένο τρόπο; Πώς αυτή η αντίληψη επηρεάζει τον τρόπο που ζείτε τη ζωή σας;

Χωρίς τη χάρη του Θεού δεν θα μπορέσουμε ποτέ να εκπληρώσουμε την πολιτιστική εντολή του εδαφίου Γένεση 1:28. Πώς η χάρη του Θεού είναι εμφανής καθώς προσπαθείτε να

εκπληρώσετε αυτήν την εντολή; Πώς μπορεί αυτό να ενθαρρύνει άλλους γύρω σας που δουλεύουν για τον ίδιο σκοπό;

Ποιες είναι οι τρεις κύριες απόψεις σχετικά με το πώς λειτουργεί το Πνεύμα για να μας φέρει στην πίστη; Με ποια άποψη τείνετε να συμφωνείτε περισσότερο και γιατί;

Αν και ζούμε κάτω από τη διαθήκη της χάρης, ο Θεός εξακολουθεί να απαιτεί την υπακοή μας. Πώς θα απαντούσατε σε έναν Χριστιανό που πιστεύει ότι όσο ομολογούμε πίστη στον Ιησού, δεν χρειάζεται να ανησυχούμε για την υπακοή προς τον Θεό;

Τελικά, οι πιστοί θα είναι σε μια κατάσταση *non posse peccare* — ανίκανοι να αμαρτήσουν. Τι προσβλέπετε περισσότερο όταν εξετάζετε αυτή τη μελλοντική πραγματικότητα;

Οι παλαιότεροι θεολόγοι μερικές φορές αναφέρονταν στην αμαρτία του Αδάμ ως «τυχερό» ή «ευτυχισμένο» γεγονός. Πώς θα το εξηγούσατε αυτό σε κάποιον που δεν έχει ακούσει ποτέ για τη διαθήκη της χάρης;

Πώς σας βοηθά η ιστορική εξέλιξη των διοικήσεων της διαθήκης της χάριτος να κατανοήσετε καλύτερα πώς ο Θεός εκπλήρωσε τους σκοπούς του για την ανθρωπότητα δια μέσω του Χριστού;

Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα που μάθατε σε αυτό το μάθημα;